

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Farnas József ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt OMMF Elnöke alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Gyulai Munkaügyi Bíróság részéről 1.M.370/2010/5. szám alatt meghozott jogerős ítélete ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Gyulai Munkaügyi Bíróság 1.M.370/2010/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra, az abban megjelölt módon 56.000 (ötvenhatezer) együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

**I n d o k o l á s :**

Az alperes Dél-alföldi Munkavédelmi Felügyelősége a felperes által végzett épületfelújítási munkálaton (Gy., Sz. L. utca és D. utca sarok) munkaügyi ellenőrzést tartott, és bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként több határozatot hozott. Az ... számú határozatában a felperes mint munkáltató, valamint K. J., C. A. és D. F. munkát végző személyek közötti jogviszonyt munkaviszonynak, a munkavégzést szervezett munkavégzésnek minősítette.

A határozat indokolása szerint az ellenőrzés alá vont személyek az ellenőrzéskor az épület felújítási munkálatai során a D. utca felőli homlokzati rész bejárati ajtó feletti előtető felhelyezés előkészítési munkálatait végezték. Az épület D. utcai oldalán a járdán volt felállítva egy mobil guruló állvány, amelynek hosszúsága 2,4 méter, az állványpadozat szélessége 0,8 méter, magassága 2,4 méter. Az állvány 2,4 méter magas munkaszintjének második végén nem volt végelzáró elem felszerelve. Az ellenőrzéskor

a mobil állvány munkaszintén K. J. kőműves dolgozott, aki a munkavégzés során nem viselt leesés elleni egyéni védőeszközt, illetve fejfedő sisak egyéni védőeszközt. Az állvány mellett C. A. és D. F. kiegészítő előkészítő munkát végzett, és szintén nem viseltek fejfedő sisak egyéni védőeszközt.

Az elsőfokú hatóság megállapította, hogy nevezettek a kft. tagjai, azonban a társasági szerződés a tagok mellékszolgáltatási kötelezettségét nem szabályozza, az érintettek írásbeli munkaszerződéssel vagy alkalmi munkavállalói könyvvel nem rendelkeztek. Ugyanakkor a munkájukat B. M. ügyvezető irányította és ellenőrizte, személyes munkavégzési kötelezettségük tartósan és határozatlan időre szólt, a munkát meghatározott munkarendben (a hét öt munkanapján 7-16 óráig) nagyrészt a kft. által biztosított munkaeszközökkel előre meghatározott munkabér ellenében végezték. A munkavégzés jellemző tartalmi ismérvei alapján az elsőfokú hatóság a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 85. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az Mvt. 87. § 9. pontja szerinti szervezett munkavégzésnek minősítette.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság a ... számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetében annak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését és az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

Érvelése szerint az alperes tévesen értelmezte a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 119. §-ának (1) bekezdését, amelyből - megítélése szerint - nem következik az alperes által levont az a téves álláspont, hogy a társaság tagja tagi jogviszonya alapján személyes közreműködés keretében munkavégzést kizárólag mellékszolgáltatásként végezhet, amit a társasági szerződésben szabályozni kell. Előadta, hogy a társaság tagjai valamennyien építőipari szakemberek, akik megélhetésük biztosítása érdekében hoztak létre gazdasági társaságot, és költségkímélés miatt az alapítás során olyan szerződésmintát alkalmaztak, amelyben az alperes által számon kért mellékszolgáltatásra vonatkozó adatok nem szerepeltek. Ezt a hiányt viszont az alakuló taggyűlésen felvett jegyzőkönyv a Gt. 9. § (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban pótolta. A társadalombiztosítási ellátások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § d) pontja az értelmező rendelkezések körében társas vállalkozónak és biztosítottnak ismeri el, aki a társaság tevékenységében nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében ténylegesen és személyesen közreműködik. A közigazgatási határozatok az Mvt. 87. § 9. pontját is sértik, mivel a szervezett munkavégzés definíciója a gazdasági társaságban végzett személyes

közreműködést nem tartalmazza, azt szervezett munkavégzésnek csak az Mvt. 40. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása szempontjából lehet tekinteni.

A felperes arra is hivatkozott, hogy a munkaviszony jellemző ismérvei más munkavégzésre irányuló jogviszonyban is fellelhetők.

Az alperes ellenkérelmében a Gt.-nek a mellékszolgáltatás kikötésére vonatkozó kogens szabályára hivatkozott, és a kereset elutasítását kérte.

A Gyulai Munkaügyi Bíróság az 1.M.370/2010/5. számú ítéletében az alperes elsőfokú határozatát a másodfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az alperest perköltség fizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság a jogvita elbírálása során osztotta a felperesnek azt az álláspontját, hogy az ellenőrzésbe bevont személyek, akik valamennyien a társaság tagjai, tagsági jogviszonyukra alapítottan személyes közreműködés alapján is végezhettek munkájukat. Ugyanakkor ezt a munkavégzést csak az Mvt. 40. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazása esetén lehetett szervezett munkavégzésnek tekinteni, de az ellenőrzés nem olyan munkahelyen történt, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalók egyidejű munkavégzését kellett összehangolni.

Az alperes felülvizsgálati kérelme szerint a munkaügyi bíróság jogszerű közigazgatási határozatokat helyezett hatályon kívül, ezért a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a felperes keresetét elutasító határozat meghozatalát, és a költségeiben való marasztalását kérte.

Megismételte azt a perben elfoglalt álláspontját, hogy a társaságot alapító jegyzőkönyvben foglaltak nem feleltek meg a Gt. vonatkozó szabályának, ezért a tagok munkavégzését nem lehetett mellékszolgáltatásnak tekinteni. Ugyanakkor részükről az építőipari tevékenység ellátása állandó és folyamatos feladatellátást jelentett a kft. ügyvezetőjének utasítása alapján megadott helyen és munkaidőben, meghatározott munkarend szerint, a munkájukért havonta rendszeresen bérjegyzék alapján díjazásban részesültek, vagyis a felek közti jogviszony a munkaviszony jellemző ismérveit mutatta. Az Mvt. 87. § 9. pontjának utolsó bekezdése az Mvt. 40. § (2) bekezdésének alkalmazásával összefüggésben az összehangolási kötelezettség egy speciális esetét tartalmazza, amely azonban a közigazgatási eljárásnak és a határozatoknak nem volt része.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felperes által nem vitatott tényállás szerint az alperes elsőfokú hatósága a helyszíni munkavégzési ellenőrzés során K. J. és D. F. építőipari szakembereket munkavégzés közben találta, akik tanúkénti meghallgatásuk során egybehangzóan akként nyilatkoztak, hogy 2007. óta végeznek különböző építőipari munkát a felperesnél B. M. ügyvezető irányítása, utasítása és ellenőrzése mellett, meghatározott helyen, meghatározott munkaidőben munkabér ellenében részben a kft., részben a saját munkaeszközükkel. Valamennyien a társaság tagjai.

Az Mvt. 84. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a munkaügyi felügyelőség felügyelője jogosult a munkáltató és a munkahelyen munkát végző személy közti munkavégzésre irányuló - az ellenőrzés megkezdésekor, illetőleg súlyos baleset bekövetkezése esetén a baleset időpontjában fennálló - jogviszonyt szervezett munkavégzésnek minősíteni. A minősítéshez a munkáltatóként eljárás alá vontnak rendelkezésre kell bocsátania mindazokat a bizonyítékokat, amelyek alapján megállapítható, hogy a részére végzett munka nem tartozik a szervezett munkavégzés körébe.

A felperes által az alperes rendelkezésére bocsátott társasági szerződésben a tagok mellékszolgáltatási kötelezettségére vonatkozóan semmilyen megállapodás nem található. A Gt. 119. §-ának (1) bekezdése szerint a társaság tagjai törzsbetétjük szolgáltatásán kívül egyéb vagyoni értékű szolgáltatás (a továbbiakban: mellékszolgáltatás) teljesítésére is kötelezettséget vállalhatnak. A tagok által - nem választott tisztségviselőként - végzett személyes munkavégzés is mellékszolgáltatásnak minősülhet, ha nem munkaviszonyon vagy polgári jogi jogviszonyon alapul. A mellékszolgáltatás teljesítésének feltételeit a társasági szerződésben kell szabályozni.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Gt. idézett rendelkezése kogens, a mellékszolgáltatásra vonatkozó kötelezettségvállalás szabályozásának társasági szerződésben való hiányát a taggyűlési jegyzőkönyv nem pótolja.

Ennek nem mond ellent a Gt. 9. § (1) bekezdésének rendelkezése sem, mivel mellékszolgáltatás társasági szerződésbe foglalásáról a törvény kifejezetten rendelkezik. A Gt. más gazdasági társaságok esetében (bt., kkt.) valóban ismeri a személyes közreműködést, a korlátolt felelősségű társaságra azonban a Gt. 119. § (1) bekezdése az irányadó. Ennek helyes értelmezése szerint a társaságban végzett személyes munkavégzés nem választott tisztségviselő esetén munkaviszonyon, vagy más polgári jogi jogviszonyon alapulhat, vagy mellékszolgáltatásnak minősülhet. Mivel a perbeli esetben a mellékszolgáltatásnak minősülés hivatkozott törvényi feltételei nem

álltak fenn, a munkavédelmi felügyelő jogosult volt a felek közti jogviszonyt minősíteni a munkavégzés körülményeinek tartalmi ismérvei alapján (BH.2004.154.).

A munkaügyi bíróság álláspontjával szemben a korlátozott felelősségű társaság esetében a Gt. a társaság és a tagok közötti jogviszonyban „tagsági jogviszonyra alapított személyes közreműködést” nem nevesít. A per adatai a munkaviszony jellemző ismérveit támasztották alá, ezért az alperes nem sértett jogszabályt, amikor a munkavédelmi törvény alkalmazása szempontjából a felperes és a munkát végző személyek közötti munkavégzésre irányuló jogviszonyt munkaviszonynak, a munkavégzést pedig szervezett munkavégzésnek minősítette.

Az Mvt. 87. § 9. pont utolsó bekezdése az Mvt. 40. § (2) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a perbeli esettől eltérő tényállásra vonatkozik, ezért a felek közti jogviszony érdemi eldöntését illetően jelentősége nem volt.

A fenti indokolásra tekintettel a munkaügyi bíróság jogszerű közigazgatási határozatot helyezett hatályon kívül, ítélete sérti a Pp. 339. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság az együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése, az együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43. § (3) bekezdése, valamint a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján állapította meg.

Budapest, 2011. november 9.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,  
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,  
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő